

W ramach działań kontrolnych Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonuje oceny jakości wody ciepłej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* w obiektach o szczególnym znaczeniu sanitarnym, do których zaliczają się przede wszystkim szpitale, oraz domy opieki społecznej, żłobki, przedszkola, internaty, domy dziecka.

Kontrolę instalacji wody ciepłej pod kątem obecności w niej bakterii z rodzaju *Legionella* powinni przeprowadzać przede wszystkim administratorzy budynków (wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe), którzy są odpowiedzialni za właściwy stan instalacji wodnej, jak również zarządzający obiektami użyteczności publicznej zwłaszcza tymi, w których przebywa znaczna liczba osób: w hotelach, ośrodkach rekreacyjno-wypoczynkowych.

Bakterie z rodzaju *Legionella* są szczególnie niebezpieczne w środowisku wszelkiego rodzaju aerozoli wodno-powietrznych. W budynkach mieszkalnych jak również w/w obiektach użyteczności publicznej znajduje się wiele źródeł narażenia, które mogą być przyczyną zakażenia legionellozą np. głowice prysznicowe, klimatyzacja, urządzenia do wspomaganie oddychania, inhalatory, urządzenia nawilżające itp.

Przyczyną wysokiego skażenia wody pałeczkami *Legionella* może być niewłaściwa eksploatacja instalacji wody ciepłej, jak również zbyt niskie stężenie związków dezynfekcyjnych a także pH wody. Niewątpliwie bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na namnażanie się bakterii w instalacjach wody ciepłej jest wiek instalacji, warunki jej eksploatacji tzn. prędkość przepływu wody, temperatura, czas transportu, rodzaj zastosowanych materiałów (przewody, uszczelki, złączki, membrany) oraz jej stan techniczny. Bardzo istotny wpływ na jakość wody zasilającej system wodociągowy ma twardość wody, korozyjność, wody a także stężenie i rodzaj stosowanych dezynfekantów. Istotna jest również częstotliwość użytkowania, dostępnych punktów wody i sposób jej poboru.

W celu zapobiegania kolonizacji systemów wodnych przez bakterie z rodzaju *Legionella* powinno się utrzymywać całą instalacją w czystości (czyszczenie zbiorników oraz sieci

wodociągowej z osadów), nie dopuszczać do powstania zastoin wody, biofilmu tworzącego się na wewnętrznej powierzchni rur.

Innym rodzajem obiektu, w którym odpowiedzialność za bezpieczeństwo osób przebywających spoczywa na zarządzających, są baseny kąpielowe, parki wodne itp.

Także instalacje klimatyzacji i wentylacji mogą być źródłem bakteriologicznego zanieczyszczenia powietrza bakterią *Legionella*. Urządzenia klimatyzacyjne, w miejscach, gdzie odbywa się nawilżanie powietrza mogą stać się siedliskiem rozwoju pierwotniaków i ameb. Drogą infekcji jest aerozol powietrzno-kropelkowy.

Badania potwierdzają, iż bakterie *Legionella* mogą przemieszczać się z chłodni kominowych na odległość nawet 1 km, powodując zachorowania u ludzi. Zarządzający obiektami, w których znajdują się urządzenia klimatyzacyjne zobowiązani są do przeprowadzania okresowych kontroli czystości przewodów klimatyzacyjnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonując oceny jakości wody ciepłej w obiektach o szczególnym znaczeniu sanitarnym (szpitalach, żłobkach, przedszkolach, domach opieki zdrowotnej) wykazywała niekiedy znaczne ilości tych bakterii. Należy jednak nadmienić, iż nie wszystkie szczepy są odpowiedzialne za stany chorobowe.

Kierownik
Oddziału Higieny Komunalnej

mgr Mariola Bissinger